

syłane sygnały - reagowanie na nie pozytywnie, pozwala zaspokajać ważne potrzeby. Uczy dziecko, że jest w stanie skutecznie przywołać rodzica, a on pozytywnie mu odpowie. Można mu zaufać i na nim polegać. Dziecko uczy się również, że opiekunowie pozytywnie reagują na wyrażane przez niego potrzeby - „mówienie otwarcie o swoich potrzebach i uczuciach jest ok.” Na bazie tych interakcji buduje się tak zwany model roboczy siebie i innych ludzi. Staje się on punktem odniesienia dla przewidywania zachowań innych osób (czy są przyjaźni, czy udzielą wsparcia, czy można im ufać), ale też zawarte są w nim strategie, które mogą wykorzystywać, by poczuć bliskość drugiej osoby (mogą poprosić o pomoc, okazać słabość, mogą podzielić się swoim szczęściem). Wzorzec przywiązania we wczesnym etapie rozwoju kształtuje się na bazie dwóch elementów: bycia dla dziecka bezpieczną bazą i dawania przestrzeni na eksplorację świata. Zatem to, jak reagujemy na dziecko, gdy jest mu trudno i jak wchodzimy z nim w bliską emocjonalną relację, będzie elementem formującym styl przywiązania.

Jak dzieci pokazują więź

Mary Ainsworth stworzyła procedurę nieznannej sytuacji, która pozwala nam obserwować styl przywiązania. Do pokoju eksperymentalnego zapraszana jest matka z 12-miesięcznym dzieckiem. Początkowo przebywają tam oboje, później matka wychodzi, a dziecko zostaje samo, następnie matka wraca. Zachowania podlegające obserwacji to reakcja dziecka na wyjście matki i na jej powrót. W toku badań i obserwacji ustalono, że w zależności od tego, jaka więź została nawiązana między matką a dzieckiem, wyróżniamy trzy style przywiązania.

Jeśli dzieci reagują na wyjście mamy płaczem, a na jej powrót cieszą się, przytulają i szybko uspokajają, a potem wracają do zabawy, to mamy do czynienia ze stylem bezpiecznym.

Wyróżniane są jeszcze dwa inne: unikowy i lękowo-ambivalentny. W stylu unikowym dzieci nie protestują, kiedy matka wychodzi. Kiedy wraca, przejawiają skłonności unikowe: patrzą w inną stronę, nie chcą się przytulać,